

การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรองค์กร สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

Application of Iddhipada Principles in Duty Performance of the Personnel in Bangkokyai District Bangkok

บุษราภรณ์ ร่มเลิศสุข^{1,*} และจักรวาล สุขไมตรี^{2,*}
Busraporn Romlertsuk^{1,*} and Jagraval Sukmaitree^{2,*}

รับบทความ 21 ตุลาคม 2562 แก้ไข 12 ธันวาคม 2562

ตอบรับ 23 ธันวาคม 2562

Received 21 October 2019 Revised 12 December 2019

Accepted 23 December y 2019

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร 2) เพื่อเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงานของบุคลากร ที่มี เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ที่ต่างกัน และ 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงานของบุคลากรกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จำนวน 142 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของทาโร ยามาเน่ (Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 105 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่า t-test ค่า F-test หรือ One-Way ANOVA และทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe) และวิเคราะห์เอกสารเนื้อหา โดยนำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนาความ

ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร มีระดับการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงาน โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน การปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน และข้อเสนอแนะแนวทางการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ควรให้มีการให้ความรู้ ความเข้าใจ และการปฏิบัติจริงกับบุคลากรในการนำหลักอิทธิบาท 4 มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

คำสำคัญ: การประยุกต์, อิทธิบาท 4, สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

¹ สาขาวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม 73170
Program in Government, Graduate School, Mahamakut Buddhist University, Phutthamonthon District,
Nakhon Pathom Province 73170 Thailand

* Corresponding author, e-mail: taln1358@hotmail.com

² วิทยาลัยนวัตกรรมและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร 10300

College of Innovation and Management, Suansunandha Rajabhat University, Bangkok 10300 Thailand

* Corresponding author, e-mail: Jasu 1881@hotmail.co.th, Jagraval.su@ssru.ac.th

ABSTRACT

This research aimed : 1) To study the application of Iddhipada principles in duty performance of the personnel in Bangkokyai District Office, Bangkok, 2) to compare the application of Iddhipada principles in duty performance of the personnel based on their differences in gender, educational level, and work experience, and 3) to propose the guidelines of the application of Iddhipada principles in duty performance of the personnel in Bangkokyai District Office, Bangkok. 105 samples of 142 personnel were obtained by using the table of Taro Yamane. Data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test or One-way ANOVA and Scheffe method, and content analysis data presentation by descriptive Interpretation.

The result of this research finding that: The application of Iddhipada principles in duty performance of the personnel in Bangkokyai District Office, Bangkok, was in a high level overall. The result of comparison, the personnel with different genders, educational levels and work experiences had no different levels in the application of Iddhipada principles in their work performance. The most suggestions obtained from the study were that : There should be an application of Iddhipada principles in work and the understanding of Iddhipada should be provided to the personnel. the personnel should have knowledge, understanding of assigned duties, working with consciousness, prudence, good attitude towards both work and colleagues.

Keywords: Application, Iddhipada Principles, Bangkokyai District Bangkok

บทนำ

กรุงเทพมหานคร เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ซึ่งมีบทบาทภาระหน้าที่มากมาย ประกอบกับกรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวง เป็นเมืองที่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี การพัฒนาในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการท่องเที่ยวหรือการต่างประเทศ อีกทั้งกรุงเทพมหานครได้กำหนดวิสัยทัศน์เพื่อก้าวไปสู่การเป็น “มหานครแห่งเอเชีย” ในปี พ.ศ. 2575 ซึ่งปัจจัยที่สำคัญแห่งความสำเร็จของกรุงเทพมหานคร คือ การบริหารทรัพยากรบุคคล

สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ก็เป็นหน่วยงานหนึ่งของกรุงเทพมหานคร จะต้องดำเนินการตามวิสัยทัศน์ และปฏิบัติงานให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าประสงค์ของนโยบายโดยอาศัยทรัพยากรที่สำคัญอันประกอบด้วย คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Materials) และการจัดการ (Management) ซึ่งในบรรดาทรัพยากรทั้ง 4 ประการดังกล่าว คนถือว่่าเป็นปัจจัยพิเศษ ที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงาน หากหน่วยงานหรือองค์กรใดมีบุคลากรที่มี

ความรู้ความสามารถและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานย่อมส่งผลให้งานของหน่วยงานหรือองค์กรนั้นมีคุณภาพ แต่ความรู้ความสามารถของบุคลากรเพียงอย่างเดียวอาจทำให้องค์กรประสบผลสัมฤทธิ์ได้หากบุคลากรในหน่วยงานหรือองค์กรนั้นปราศจากความตั้งใจและเต็มใจที่จะปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ

ดังนั้น บุคลากรในหน่วยงานหรือองค์กรจะปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด ต้องนำเอาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาปรับประยุกต์ปรับใช้ ซึ่งหลักธรรมที่เกี่ยวข้องในพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (2539) สุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย มหาวรรค ได้ระบุไว้ คือ หลักอิทธิบาท 4 อันประกอบด้วย 1) ฉันทะ คือ ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น 2) วิริยะ คือ ความเพียรพยายามทำในสิ่งนั้น 3) จิตตะ คือ การเอาใจฝักใฝ่ในสิ่งนั้น และ 4) วิมังสา คือ การพิจารณาใคร่ครวญหาเหตุผลในสิ่งนั้น โดยมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพบุลย์ ตั้งใจ (2544) ที่พบว่า

การนำหลักอิทธิบาท 4 มาประยุกต์ใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานจะส่งผลให้การปฏิบัติงานของพนักงานมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระรัชพล สิริภทโท (งามแพง) (2557) ที่พบว่า ในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภออาจสามารถ จังหวัดร้อยเอ็ด มีการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในด้านต่าง ๆ อยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก

อาจกล่าวได้ว่า หลักอิทธิบาท 4 มีความสำคัญต่อหน่วยงานหรือองค์กร เพราะเมื่อบุคลากรนำไปปฏิบัติตามกระบวนการความแห่งหลักธรรมนี้ ก็จะส่งผลให้หน่วยงานหรือองค์กรบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ เพื่อเป็นการพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรให้เกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

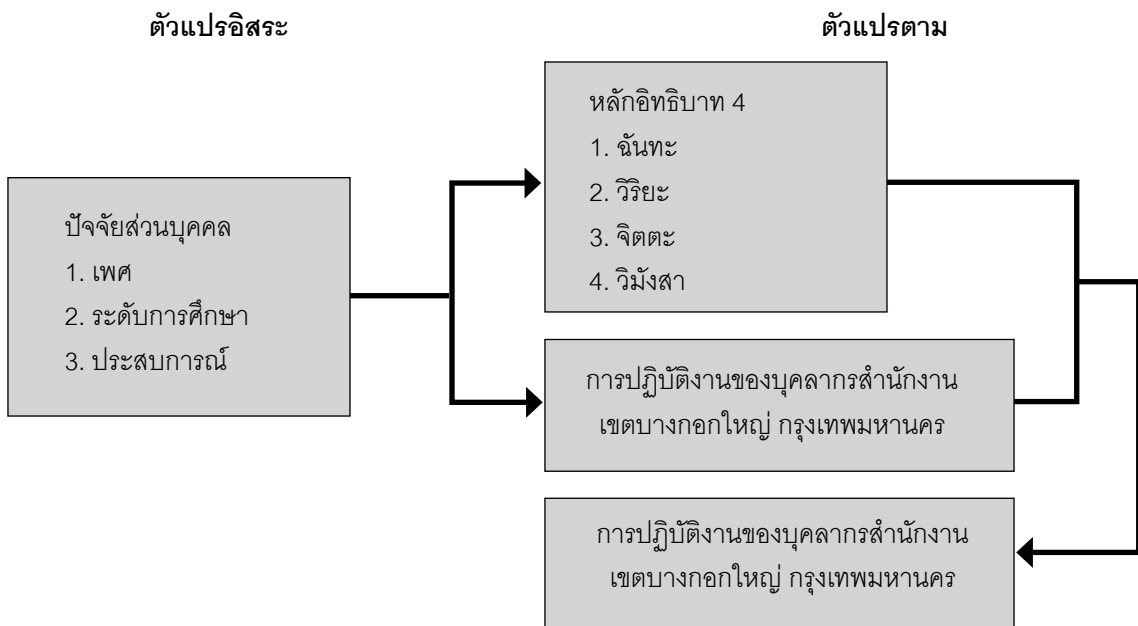
1. เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

2. เพื่อเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ที่ต่างกัน

3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัย ได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วยตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ดังนี้ ตัวแปรอิสระ คือ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ ตัวแปรตาม คือ การใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ โดยสังเคราะห์จากหลักธรรมในพระไตรปิฎก ภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. 2539 สุตตันตปิฎกที่มนิกาย มหาวรรค ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านฉันทะ ด้านวิริยะ ด้านจิตตะ และด้านวิมังสา



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้เป็น การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ บุคลากรสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จำนวน 142 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จำนวน 105 คน ตามสูตรของทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ซึ่งใช้วิธีวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักความน่าจะเป็น ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วน โดยส่วนที่ 1 และ 2 มีลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด สำหรับในส่วนที่ 3 มีลักษณะคำถามแบบปลายเปิด คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นในการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล โดยมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และหลักกรรมทางพระพุทธศาสนาในด้านอิทธิบาท 4 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ จาก พระไตรปิฎกฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และข้อมูลทุติยภูมิ คือ วิทยานิพนธ์ งานวิจัย หนังสือ วารสาร เอกสาร สิ่งตีพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ขั้นที่ 2 นำแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และนำไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อ

หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับที่ระดับ 0.96

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามไปแจกให้กับบุคลากรสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามรวมถึงรอรับแบบสอบถามกลับคืนหลังจากผู้ตอบแบบสอบถามได้ตอบเป็นเรียบร้อยแล้ว

ขั้นที่ 4 นำผลการศึกษาในขั้นที่ 1 และ 3 มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติสังเคราะห์ อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ เพื่อจัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ ใช้การวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกตามเพศ ใช้การทดสอบค่าที (t-test) ส่วนระดับการศึกษา และประสบการณ์ ใช้การทดสอบค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (F-test/ One-way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

4. ศึกษาและรวบรวมข้อเสนอแนะแนวทางการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสารเนื้อหา (Content Analysis) โดยนำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนาความ (Descriptive Interpretation)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 โดยด้านวิริยะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.91 รองลงมา คือ ด้านวิมังสา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 ส่วนด้านฉันทะ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เท่ากับ 3.85 และเมื่อพิจารณาเป็นด้านตามรายชื่อเป็น ดังนี้

1.1 ด้านฉันทะ ในหัวข้อมีความพอใจที่จะแสวงหาความรู้ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนารองค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 หัวข้อใช้ความสามารถชักนำให้ผู้อื่นปฏิบัติงานตามนโยบายใหม่ ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 หัวข้อมีความพอใจในการมีส่วนร่วมที่จะดำเนินการให้บุคคลที่ขาดคุณสมบัติพ้นจากการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95

1.2 ด้านวิริยะ ในหัวข้อมีความขยันหมั่นเพียรพากเพียรที่จะใช้ความรู้ปฏิบัติงานอย่างบูรณาการตามนโยบายขององค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ในหัวข้อมีความขยันหมั่นเพียร พากเพียรที่จะแสวงหาความรู้ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนารองค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 และในหัวข้อมีความขยันหมั่นเพียร พากเพียรที่จะเชื่อมโยงความรู้ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนารองค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97

1.3 ด้านจิตตะ ในหัวข้อมีความเอาใจใส่ที่จะใช้ความสามารถโน้มน้าวให้ผู้อื่นปฏิบัติงานเพื่อความสำเร็จตามนโยบายขององค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 ในหัวข้อมีความเอาใจใส่ที่จะใช้ความรู้แนะนำผู้อื่นให้บูรณาการการปฏิบัติงานตามนโยบายขององค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 และในหัวข้อมีความเอาใจใส่ที่จะแสวงหาความรู้ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนารองค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97

1.4 ด้านวิมังสา ในหัวข้อมีความไตร่ตรองทบทวนที่จะใช้ความรู้ชักนำให้ผู้อื่นปฏิบัติงานตามนโยบายเพื่อความสำเร็จขององค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 ในหัวข้อใช้ปัญญา และเอาใจใส่ที่จะแสวงหาความรู้ในการ

ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนารองค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 และใช้ปัญญาไตร่ตรอง ที่จะใช้ความสามารถชักนำให้ผู้อื่นปฏิบัติงานตามนโยบายเพื่อความสำเร็จขององค์กร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00

2. การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร พบว่า บุคลากรสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ที่มี เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ ต่างกัน มีการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ดังนี้

3.1 ด้านฉันทะ ควรมีการให้ความรู้ ความเข้าใจ และการปฏิบัติจริงกับบุคลากร เพื่อให้บุคลากรมีความภูมิใจ มีใจรักในงานที่ได้รับมอบหมาย และเสียสละเวลาส่วนตัว ทูมเทให้กับการทำงาน ส่วนผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาควรสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้แก่บุคลากรเพื่อที่บุคลากรจะได้เกิดความรัก ความภาคภูมิใจในงานที่ได้รับมอบหมาย

3.2 ด้านวิริยะ ควรมีการให้ความรู้ ความเข้าใจ และการปฏิบัติจริงกับบุคลากร เพื่อให้บุคลากรมีความอดทน เพียรพยายาม ขยันหมั่นเพียรในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย หมั่นศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนางานและพัฒนาตนเอง มีความอดทน อดกลั้นในการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3.3 ด้านจิตตะ ควรมีการให้ความรู้ ความเข้าใจ และการปฏิบัติจริงกับบุคลากร เพื่อให้บุคลากรเอาใจใส่ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เอาใจใส่เพื่อนร่วมงาน รักสามัคคีกัน ให้ความร่วมมือในกิจกรรมขององค์กร

3.4 ด้านวิมังสา ควรมีการให้ความรู้ ความเข้าใจ และการปฏิบัติจริงกับบุคลากร เพื่อให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งปฏิบัติงานอย่างมีสติ รอบคอบ มีทัศนคติที่ดีทั้งต่องานและเพื่อนร่วมงาน ส่วนผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชา ควรพิจารณามอบหมาย

งานให้เหมาะสมกับตำแหน่ง ความรู้ ความสามารถ และมีการระดมความคิด และตัดสินใจให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

อภิปรายผล

1. การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร พบว่า มีระดับการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 โดยรวมทั้ง 4 ด้าน มีค่าอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีความสอดคล้องกับวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องของ(ฉัฐรักษ์ วยเจริญ, 2557; พระศักดิ์รินทร์ สมจิตโต (ธรรมสุรีย์), 2561) ที่พบว่า การปฏิบัติงานโดยนำหลักอิทธิบาท 4 มาประยุกต์ใช้ ในการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งจะส่งผลให้เป็นผู้ที่มีความรัก ความภูมิใจในงานที่ได้รับมอบหมาย ขยันหมั่นเพียร เอาใจใส่ในงาน และตรวจสอบความสำเร็จของงานอยู่เสมอ จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ และบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงอภิปรายได้ว่า บุคลากรสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่มีความเข้าใจและเห็นถึงความสำคัญของอิทธิบาท 4 จึงมีการนำหลักอิทธิบาท 4 มาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อการปฏิบัติหน้าที่และความสำเร็จของงาน

2. การเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ที่มี เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ ต่างกัน มีการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องของ (วิโรจน์ น้อยวิเศษ, 2556; พระชินกร สุจิตโต (ทองดี), 2561) ที่พบว่า เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ในการปฏิบัติงานในองค์กร ไม่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงอภิปรายได้ว่า บุคลากรทั้งเพศชายและเพศหญิงต่างมีความรู้ ความสามารถ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน เข้าใจในหลักเกณฑ์ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ นโยบาย และมีทักษะในการนำความรู้ที่มีอยู่ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดีจึงทำงานด้วยความจริงใจ เต็มใจ รวมถึงบุคลากรไม่ว่าจะมีการศึกษา

ต่างกันหรือไม่ ต่างก็ล้วนมีความรู้ ความเข้าใจ การแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแตกต่างกัน หรือมีความเข้าใจในเรื่องการปฏิบัติงานตามหลักอิทธิบาท 4 และนำไปใช้ในการปฏิบัติงานที่ไม่เหมือนกัน ดังนั้น การศึกษาจึงไม่มีผลต่อการนำหลักอิทธิบาท 4 ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และถึงแม้ว่าประสบการณ์ในการทำงานจะแตกต่างกัน แต่เนื่องด้วยการบริหารจัดการขององค์กรได้มีกฎระเบียบ ข้อบังคับอยู่แล้วทำให้บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันไม่มีผลต่อการนำหลักอิทธิบาท 4 มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

3. แนวทางการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ควรมีการให้ความรู้ ความเข้าใจ และการปฏิบัติจริงกับบุคลากร โดยมีการนำหลักอิทธิบาท 4 มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีความสอดคล้องกับวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องของ(ชาติรี แนวจำปา, 2552; กัญแก้วพารณ กลินนีมนวล, 2554) ที่พบว่า บุคลากรควรใฝ่ใจรักที่จะปฏิบัติงานอยู่เสมอ ขยัน มีความพยายาม เข้มแข็ง อดทน อุทิศใจให้แก่งานที่ปฏิบัติ ใช้ปัญญา พิจารณา ใคร่ครวญ รู้จักวางแผนงาน วัดผล คิดค้นวิธีปรับปรุงงานให้ให้ดีขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงอภิปรายได้ว่า การใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงาน จะส่งผลให้เป็นผู้ที่มีความรัก ความพอใจในงานที่ปฏิบัติด้วยความพากเพียร เอาใจใส่ในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรให้ความรู้เกี่ยวกับนโยบาย ความสำคัญของยุทธศาสตร์ขององค์กร ปลูกฝังค่านิยมให้บุคลากรรักและภูมิใจในงาน รู้คุณค่าของตนเอง พัฒนาตนเองเพื่อความสำเร็จขององค์กร ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้รับความดีความชอบเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ ทำงานด้วยความเต็มใจ อดทน ขยันหมั่นเพียร มอบความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ และเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็นและปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ รวมถึงปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน ปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมมีความรักและสามัคคีกัน

2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร และหัวหน้าฝ่ายต่างๆ เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้หลัก อธิธำมาท 4 ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เห็นมุมมองที่ครอบคลุม ทุกระดับ และนำมาประยุกต์ใช้เพื่อให้องค์กรประสบผล สำเร็จมากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

- กัญญ์กวีพำภรณ์ กลิ่นนิ่มนวล. (2554). *ประสิทธิภาพ การบริหารจัดการสำนักงานจังหวัดพิษณุโลก ตามหลักอธิธำมาท 4* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).
- ฉัฐรักษ์ วัชเจริญ. (2557). *การประยุกต์ใช้หลักอธิธำมาท 4 ของผู้ปฏิบัติงานตำแหน่งประเภทสนับสนุน คณะ วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล* (วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย).
- ชาติรี แแนวจำปา. (2552). *การประยุกต์ใช้หลักอธิธำมาท 4 ในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรสำนักป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร* (วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย).
- พระชินกร สุจิตโต (ทองดี). (2561). *การประยุกต์ใช้หลัก อธิธำมาท 4 ในการปฏิบัติงานของบุคลากรรองค้การ ปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอวังน้อย จังหวัด พระนครศรีอยุธยา* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย).
- พระธัชพล สิริภุโท (งามแพง). (2557). *การประยุกต์ใช้ หลักอธิธำมาทในการปฏิบัติงานของบุคลากรรองค้การ บริหารส่วนตำบล อำเภออาจสามารถ จังหวัด ร้อยเอ็ด* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย).
- พระศักดิ์นรินทร์ สมจิตโต (ธรรมสุรีย์). (2561). *การใช้หลัก อธิธำมาท 4 ในการปฏิบัติงานของบุคลากรรองค้การ บริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัด นครศรีธรรมราช* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย).

- ไพบุลย์ ตั้งใจ. (2554). *ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ พนักงานตามหลักอธิธำมาท 4 กรณีศึกษา บริษัท แอมพาส อินดัสตรี จำกัด อำเภอเมือง จังหวัด สมุทรปราการ* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎก ภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย.*
- วิโรจน์ น้อยวิเศษ. (2556). *การปฏิบัติงานตามหลัก อธิธำมาท 4 ของพนักงานบริษัท ยูเนียนเบิ้ลท์ อินดัสตรีส์ จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหามกุฏ ราชวิทยาลัย).